

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Stefana Żeromskiego
w Helu
ROK 2013

Miejska Biblioteka Publiczna
im. Stefana Żeromskiego
w Helu

Przygotowała:
Grażyna Rotta
Dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Helu

I. BAZA LOKALOWA, KADRA BIBLIOTECZNA, POZYSKANE ŚRODKI

1. Baza lokalowa

Baza lokalowa biblioteki w 2013 roku nie uległa zmianie. Instytucja zajmuje pomieszczenia na I i II piętrze budynku przy ul. Komandorskiej 2 o łącznej powierzchni 334,36 m². Biblioteka dysponuje oddzielną wypożyczalnią dla dorosłych i osobną dla dzieci i młodzieży, z których każda ma powierzchnię ok. 40 m². Wydzielone są miejsca na księgozbiór podręczny, czytelną internetową, kącik czytelniczy i stanowiska obsługi. Pomieszczenia na II piętrze wykorzystywane są na prowadzenie zajęć z edukacji kulturalnej. W 2013 roku nie przeprowadzono żadnych prac remontowych. Dokonano natomiast napraw instalacji elektrycznej, która w opinii elektryka pana Macieja Rudeckiego wymaga natychmiastowej wymiany tablicy rozdzielczej.

Elewacja budynku wymaga całkowitego odnowienia włącznie z dachem i orynowaniem. Budynek nie jest przystosowany dla osób niepełnosprawnych. Przyłączony do budynku informat generuje wysokie koszty za energię elektryczną.

2. Kadra biblioteczna

W 2013 roku kadrę biblioteki tworzyły 2 osoby (dyrektor oraz starszy bibliotekarz), zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy. Ponadto w niepełnym wymiarze czasu pracy zatrudniona jest główna księgowa oraz pracownik gospodarczy.

3. Szkolenia i doskonalenia zawodowe

Pracownicy biblioteki stale podnoszą swoje kwalifikacje i podejmują doszktałanie zawodowe. Przebiega to wieloma torami, zwłaszcza poprzez lekturę fachowych czasopism i literatury, konsultacje on-line ze specjalistami ds. prawa instytucji kultury. Rozwiązywano również problemy w oparciu o wyjaśnienia udzielane przez Wojewódzką i Miejską Bibliotekę Publiczną w Gdańsku, która prowadzi nadzór merytoryczny nad helską książnicą. Osoby na stanowiskach bibliotekarskich mają wykształcenie wyższe. Pracownicy biblioteki brali również udział w kursach i szkoleniach, m.in. „Wpływ zmian ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej na rachunkowość, fiskalne aspekty, ujęcie majątku, zamknięcie roku 2013 w Instytucjach Kultury”. Wszyscy pracownicy biblioteki mają aktualne szkolenia okresowe BHP i okresowe badania lekarskie.

4. Dotacja ministerialna

W 2013 roku pozyskano kwotę 2.300,00 zł, pochodzącą ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu operacyjnego Promocja czytelnictwa. Rozwój księgozbiorów bibliotek. Dofinansowanie dotyczyło zadania „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek”. Należy podkreślić, że helska biblioteka ubiega się o dotację ministerialną już od ponad dziesięciu lat i w sumie zakupiła 1152 woluminy o wartości 30.822,42 zł.

II. ZBIORY BIBLIOTECZNE I CZYTELNICTWO

Podstawę działania helskiej ksiąźnicy stanowią jej zbiory biblioteczne. Są one przedmiotem szczególnej troski kadry bibliotecznej, co przejawia się nie tylko w dbałości o wartość, estetykę i stan fizyczny księgozbioru, lecz również w jego systematycznym odnawianiu. Z zasobów ubytkowane były na bieżąco książki zdezaktualizowane i zniszczone, a nadające się do użytku – naprawiane. Pozyskiwanie nowych wydawnictw następowało poprzez zakup ze środków budżetowych biblioteki, dotacji celowej Ministra Kultury oraz drogą darów przekazywanych na rzecz biblioteki. Na koniec 2013 roku Miejska Biblioteka Publiczna posiadała 17.614 woluminy, przybyło ogółem 312 pozycji, zubytkowano 339 książek.

1. Zakup książek i dary od czytelników

W ciągu 2013 roku zakupiono ogółem 196 woluminów na łączną kwotę 5.301,99 zł, a także pozyskano od czytelników w formie darów 116 pozycji książkowych o wartości 2.605,19 zł. Najwięcej wpłynęło literatury pięknej dla dorosłych – 144 woluminy, następnie literatury pięknej dla dzieci i młodzieży – 94 woluminy, natomiast literatury niebeletrystycznej – 74 woluminy.

ZBIORY BIBLIOTECZNE					
Stan w dniu 31 XII 2012 r.	Wpływy	Zakup	Dary	Ubytki	Stan na 31 XII 2013 r.
17641	312	196	116	339	17614

STRUKTURA KSIĘGOZBIORU			
LITERATURA PIĘKNA DLA DOROSŁYCH	LITERATURA PIĘKNA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY	LITERATURA NIEBELETRYSTYCZNA	OGÓŁEM KSIĄŻEK
7970	3427	6217	17614
45,25%	19,45%	35,30%	100%

Wskaźnik zakupu książek na 100 mieszkańców w roku sprawozdawczym 2013 wyniósł 8 woluminów, w 2012 utrzymał się na poziomie 5 woluminów. W 2013 roku z budżetu Biblioteki w przeliczeniu na 100 mieszkańców wydano na zakup książek 82,07 zł, w 2012 – 80,46 zł,. Do księgi inwentarzowej wpisano ogółem: w 2013 roku 312 woluminów o wartości 7907,18 zł, w tym z zakupu własnego 96 pozycji o wartości 3001,99 zł, z dotacji MKiDN 100 pozycji o wartości 2300,00 zł, z darów 116 pozycji o wartości 2605,19, zł w 2012 roku 185 woluminy o wartości 5370,28 zł, w tym z zakupu własnego 93 pozycji o wartości 3007,48 zł, z dotacji MKiDN 81 pozycji o wartości 2000,00

zł, z darów **11** pozycji o wartości **362,80** zł. Na prenumeratę czasopism wydano: w 2013 roku **997,65** zł, w 2012 roku - **998,89** zł.

2. Ubytkowanie książek

Troska o zbiory biblioteczne obejmuje m.in. systematyczne ubytkowanie woluminów. Selekcja książek zniszczonych i zdezaktualizowanych pozwala na zapewnienie atrakcyjności księgozbioru, a zarazem pozbywanie się zabrudzonych jednostek inwentarzowych. Wszystkie decyzje ubytkowania były podejmowane na podstawie opinii specjalnie powołanej komisji, a następnie zatwierdzane przez główną księgową i dyrektora biblioteki. Ogółem w 2013 roku zubytkowano **339** pozycji o wartości **23,28** zł. Najwięcej książek wycofano z literatury pięknej dla dzieci i młodzieży – **241**, z literatury niebeletrystycznej – **90**, z literatury pięknej dla dorosłych **8** woluminów. W 2012 roku **201** pozycji o wartości **105,73** zł.

3. Zakup czasopism

W roku 2013 w helskiej bibliotece prenumerowano 6 tytułów gazet i czasopism na łączną kwotę 997,65 zł. Znalazły się wśród nich czasopisma dla dzieci i młodzieży, dziennik regionalny, poradnik fachowy dla pracowników biblioteki. Trzy tytuły biblioteka otrzymywała w darze. Ogółem wypożyczono na zewnątrz 525 czasopism, na miejscu czytelnicy skorzystali z czasopism 1881 razy.

III. OBSŁUGA CZYTELNICZA

1. Wypożyczenia

Miejską Bibliotekę Publiczną odwiedziło w 2013 roku łącznie **12784** osób. Czytelnicy wypożyczyli na zewnątrz ogółem **14808** woluminów. Największą popularnością cieszyły się zbiory z wypożyczalni dla dorosłych z zakresu literatury pięknej – **9050** woluminów, z literatury pięknej dla dzieci i młodzieży wypożyczono **3519** woluminów. Zdecydowanie mniejsze zainteresowanie czytelnicy wykazali względem literatury niebeletrystycznej, której wypożyczono na zewnątrz **2239** woluminów.

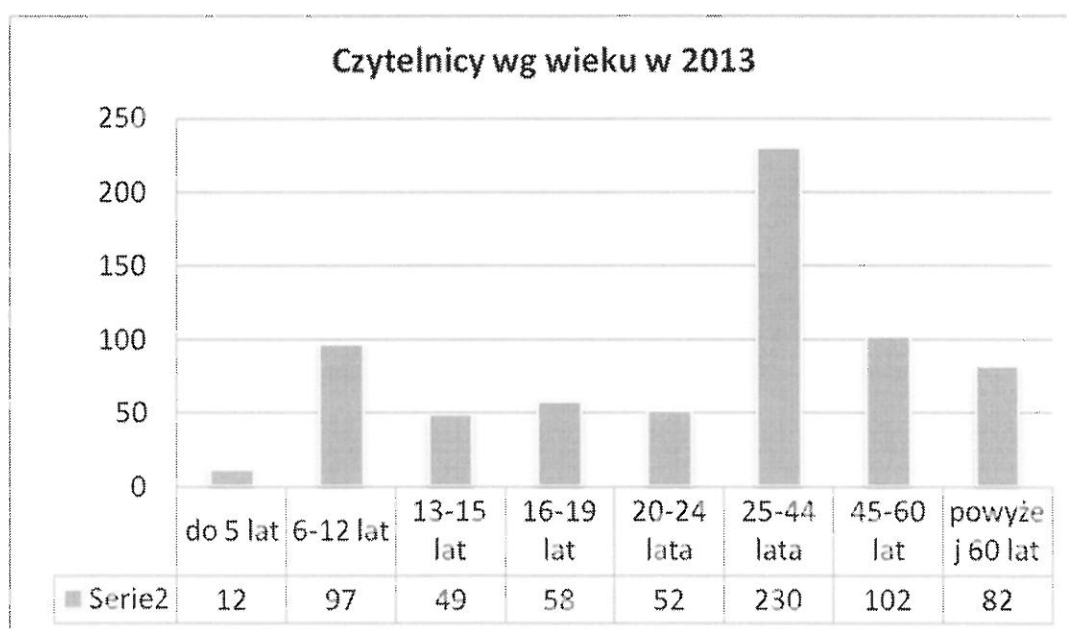
Analogicznie w 2012 roku wypożyczono na zewnątrz **12795** książek i **390** czasopism, w tym **8022** literatury pięknej dla dorosłych, **2604** literatury pięknej dla dzieci i młodzieży, **2169** literatury niebeletrystycznej.

W 2013 roku z czytelni skorzystało **3260** osób, na miejscu udostępniono **3512** materiałów bibliotecznych, w tym **1631** książek i **1881** gazet i czasopism, udzielono **2633** informacje. W 2012 odpowiednio było to: **2828** osób, na miejscu udostępnień było **2762**, w tym **953** książek oraz **1809** czasopism, udzielono **2225** informacji.

2. Czytelnicy

W 2013 roku społeczny zasięg czytelnictwa, czyli liczba czytelników na 100 mieszkańców wyniosła **18,64**, co stanowi więcej niż średnia wojewódzka, wynosząca 15,54. W bibliotece zarejestrowanych jest **1064** czytelników, w tym czytelnicy aktywni w 2013 roku – **682** osoby. W 2012 roku wskaźnik czytelników na 100 mieszkańców wyniósł **16** osób. Ogółem zarejestrowano **610** czytelników.

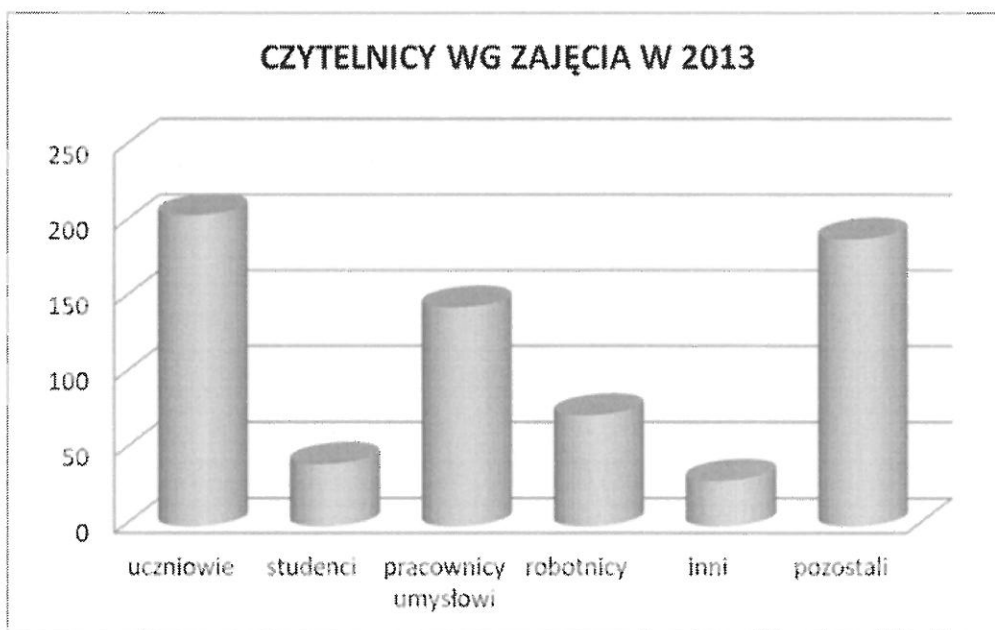
CZYTELNICY ZAREJESTROWANI WG WIEKU								
2012								
ogółem w 2012	do 5 lat	6-12 lat	13-15 lat	16-19 lat	20-24 lata	25-44 lata	45-60 lat	powyżej 60 lat
610	13	79	44	60	57	204	94	59
2013								
ogółem w 2013	do 5 lat	6-12 lat	13-15 lat	16-19 lat	20-24 lata	25-44 lata	45-60 lat	powyżej 60 lat
682	12	97	49	58	52	230	102	82

W gronie czytelników aż 140 osób stanowią turyści i wczasowicze, korzystający z helskiej biblioteki w okresie letnim.

Interesujące jest również zestawienie struktury czytelników pod względem zajęć. Spośród 682 osób, które zarejestrowały się w 2013 roku, zdecydowaną większość stanowiły dzieci i młodzież szkolna. Aż 205 czytelników było uczniami (30%). Dość skromnie na tym tle wypadli studenci, których zapisano tylko 41 (6%) oraz przedstawiciele wolnych zawodów – 30 osób (4%). Liczną grupę tworzyli pracownicy umysłowi – 144 osoby (21%), a także osoby niezatrudnione – 189 (28%).

CZYTELNICY ZAREJESTROWANI WG ZAJĘCIA					
2012					
uczniowie	studenci	pracownicy umysłowi	robotnicy	inni	pozostali
188	42	124	71	20	165
2013					
uczniowie	studenci	pracownicy umysłowi	robotnicy	inni	pozostali
205	41	144	73	30	189

CZYTELNICY BIBLIOTEKI		
Zarejestrowani w bibliotece ogółem	Czytelnicy aktywni	Odwiedziny
2012		
1062	610	12455
2013		
1064	682	12784

IV. KOMPUTERYZACJA

1. Wyposażenie biblioteki w sprzęt elektroniczny

W 2013 r. dla czytelników były dostępne 2 stanowiska komputerowe z podłączeniem do Internetu. Zainteresowanie tą ofertą z roku na rok jest coraz mniejsze, nawet w sezonie letnim. Ogólna liczba użytkowników czytelni internetowej wyniosła ok. 100 osób. Sprzęt komputerowy wykorzystywany jest natomiast podczas zajęć z edukacji kulturalnej, tj. wokalnie-instrumentalnych. Dodatkowo 3 stanowiska komputerowe przeznaczone są dla pracowników do obsługi biurowej, rachunkowo-księgowej oraz do prac bibliograficznych.

2. Automatyzacja procesu opracowania zbiorów

Przez cały 2013 rok trwało sukcesywne tworzenie elektronicznej bazy danych. Proces automatyzacji katalogu bibliotecznego prowadzony jest w programie LIBRA 2000. W 2009 roku wdrożono nowy moduł programu LIBRA 2000 – wersję internetową. Od 2009 roku prowadzona jest strona internetowa biblioteki www.mbp-hel.org.pl. Na dzień 31 grudnia 2013 roku do bazy danych wprowadzonych zostało 31505 woluminów. Działania te trwały powoli, gdyż dokonywane były własnymi siłami kadry równolegle z codzienną pracą i obsługą czytelników. Komputeryzacja obejmuje sporządzanie dokładnych opisów bibliograficznych książek, tj. opisu fizycznego, klasyfikacji UKD, szczegółowych haseł przedmiotowych. Już teraz jest to znakomita pomoc dla czytelników i ułatwienie w wyszukiwaniu potrzebnej literatury.

Biblioteka prowadzi usługi w zakresie: dostęp do Internetu, druk, ksero, skanowanie, laminowanie, faks.

V. EDUKACJA KULTURALNO-EDUKACYJNA

W pracy kulturalno-edukacyjnej Miejskiej Biblioteki Publicznej szczególne miejsce zajmują formy adresowane do dzieci i młodzieży. Inicjatywy kulturalne i edukacyjne podejmowane przez bibliotekę są formą zachęty do większej aktywności czytelniczej i służą zaspokojeniu potrzeb kulturalnych i informacyjnych młodych czytelników. Jedną z najczęstszych form działalności są lekcje biblioteczne z wykorzystaniem sprzętu komputerowego, elektronicznych baz danych i prezentacji multimedialnych. Bardzo popularną formą działalności kulturalno-edukacyjnej są warsztaty plastyczne, organizowane podczas ferii zimowych. Akcja „Ferie w Bibliotece” jest w dużej mierze finansowane ze środków pozyskanych od sponsorów.

Biblioteka pełni również rolę integrującą lokalną społeczność. Organizowane zajęcia taneczne oraz wokalnoinstrumentalne skupiają ponad 70 osób, które podejmują różne inicjatywy na zasadzie „mieszkańcy dla mieszkańców”. „Mikołajkowy Pokaz Tańca” oraz „Dance Flow Cup” współorganizowany przez bibliotekę wraz ze Studiem Tańca Dance Flow to duże imprezy, podczas których występują właśnie mieszkańcy Helu i okolic w różnym wieku. Przedsięwzięcia te gromadzą każdorazowo kilkaset osób na widowni. Występy muzyczne odbywają się we współpracy z innymi instytucjami i stowarzyszeniami, działającymi na terenie naszego miasta. Grupy wokalnoinstrumentalne prezentują się podczas „Dni Helu”, na uroczystościach organizowanych przez Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie Oddział Hel (m.in. wieczór poetycko-muzyczny poświęcony ks. J. Pasierbowi), kolędowanie w kościele w Helu oraz Władysławowie, występ podczas Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy przy współpracy z Alternatywnym Cyplem. Powyższe działania animacyjne pobudzają środowisko do tworzenia, inspirują ujawnianie się lokalnych talentów, które następnie biblioteka wspiera i promuje poprzez prezentowanie dorobku artystycznego, pomaga zaistnieć na „arenie” życia kulturalnego gminy i regionu.

Zorganizowane inicjatywy:

1. Lekcje biblioteczne, podczas których zapoznano uczniów z Biblioteką, budową książki, z katalogiem elektronicznym itp. – skorzystało 48 uczniów.
2. Spotkania okolicznościowe – wieczór poetycko-wokalny.
3. Udział w V Powiatowym Festiwalu Piosenki "Bursztynowe Klucze" 2013 r. W kategorii uczniów szkół ponadgimnazjalnych główną nagrodę, Bursztynowe Klucze, otrzymała **Dominika Tabor** z Helu za interpretację piosenki "Imagine", a wśród gimnazjalistów wyróżniono **Joannę Zaniewską**, która wykonała utwór "Śpiewam i gram".
4. Udział w IX Wojewódzkim Konkursie Kolęd i Pastorałek w Gdańsku „Nad światem cicha noc” 2013.
5. Występy wokalne podopiecznych Pana Krzysztofa Kamińskiego – WOŚP, Dni Helu.
6. Udział w Ogólnopolskich Turniejach Tańca Towarzyskiego.
7. Udział w Mistrzostwach Polski PTT i FTS Dzieci Starszych w Kaliszu 11.11.2013 r., Mistrzostwach Okręgu Pomorskiego, Mistrzostwach Polski Północnej.
8. Ferie w bibliotece – dwutygodniowe wielowątkowe warsztaty zrealizowane w okresie szkolnych ferii zimowych we współpracy z „Kuźnią Talentów” z Gdyni. W feriach wzięło udział 182 dzieci i młodzieży.
9. Literackie podchody – maj miesiącem książki i bibliotek.
10. Zajęcia wokalnoinstrumentalne – nauka śpiewu, nauka gry na flecie prostym, nauka gry na skrzypcach, gitarze (uczestniczy ok. **25** osób).
11. Zajęcia tańca towarzyskiego dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych (uczestniczy ok. **70** osób).
12. Współorganizacja Dance Flow Cup 2013 r.
13. Imieniny Biblioteki - 2 września.
14. Współorganizacja Mikołajkowego Pokazu Tańca Towarzyskiego 2013. Impreza zgromadziła ponad 500 osób na widowni.